

Рекомендації напрацьовані учасниками та учасницями в ході Всеукраїнської конференції «Регіони в центрі гендерної політики»

20 жовтня 2021 рік

20 жовтня 2021 року Міністерством розвитку громад та територій України за сприяння Апарату Урядової уповноваженої з питань гендерної політики та за підтримки проєкту ООН Жінки «Просування гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок в рамках реформи децентралізації в Україні», що фінансується Урядом Канади, відбулася Всеукраїнська конференція «Регіони в центрі гендерної політики» (Конференція).

Мета Конференції: посилення впровадження державної гендерної політики на регіональному та місцевому рівнях відповідно до міжнародних та національних зобов'язань України у сфері гендерної рівності.

Конференція стала майданчиком для обговорення нагальних питань щодо реалізації державної гендерної політики на регіональному/місцевому рівні.

В ході Конференції дискусії проводились в рамках двох панелей: інтеграція гендерного компоненту в стратегічні документи регіонів та територіальних громад: поточний стан, виклики, подальші кроки та протидія домашньому насильству та насильству за ознакою статі: дієві механізми на місцевому рівні.

Під час Конференції були представлені результати аналізу виконання національних зобов'язань у сфері гендерної рівності обласними державними адміністраціями, презентовані кращі практики гендерно-орієнтованого планування, бюджетування та надання послуг обласними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування. Виступаючі ознайомили учасників та учасниць Конференції з дієвими інструментами щодо запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

Учасниками заходу стало більше 180 осіб, серед них: народні депутати України, представники/ці Секретаріату Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади: Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства соціальної політики України; представники/ці обласних та місцевих адміністрацій, Київської міської державної адміністрації, Асоціацій органів місцевого самоврядування, міжнародні партнери та громадські організації.

За результатами Конференції сформовано перелік рекомендацій для їх подальшого опрацювання з метою прийняття управлінських рішень.

I. Забезпечення гендерної інтеграції в стратегічні документи, законодавство, нормативно-правові акти:

1. При розробці та прийнятті нормативно-правових актів (розпорядчих документів), які унормовують діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади, обласних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування враховувати наскрізність гендерного підходу.
2. Забезпечити на центральному, регіональному та місцевому рівнях збір, обробку та поширення статистичних даних з розбивкою за статтю та віковими групами з метою визначення гендерних розривів та потреб жінок та чоловіків у всіх сферах життя суспільства, удосконалення методів поширення даних, зокрема шляхом створення бази даних з гендерної статистики.
3. Розробити та прийняти Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання результатів реалізації стратегії розвитку територіальних громад з врахуванням гендерного компонента у відповідності до прийнятих змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» (реєстр. № 5323).
4. Переглянути регіональні стратегії розвитку на період до 2027 року з метою врахування положень операційної цілі 5 “Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації” Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.
5. Доопрацювати завдання та заходи регіональних стратегій розвитку на період до 2027 та передбачити кількісні та якісні гендерно-чутливі показники/індикатори (з розбивкою за статтю та віковими групами) їх виконання.
6. Внести зміни щодо врахування гендерної складової в накази Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 березня 2016 р. №79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» та наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 березня 2016 року № 75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об’єднаної територіальної громади».

7. При розробці та прийнятті стандартів надання публічних послуг враховувати результати гендерного аналізу на регіональному та місцевому рівнях та внести необхідні зміни.
8. Розробити Методологію та сформувані Гендерні профілі області/громади. Враховувати ці результати під час розробки, формування та реалізації політики у всіх сферах життя суспільства на регіональному та місцевому рівнях.
9. Забезпечити організацію та проведення на регіональному та місцевому рівнях гендерно-правової експертизи розпорядчих документів з урахуванням чинного законодавства у цій сфері.

II. Укріплення та розвиток інституційного механізму забезпечення гендерної рівності:

10. Забезпечити постійне підвищення потенціалу органів виконавчої влади та місцевого самоврядування з питань застосування комплексного гендерного підходу та підходу, заснованого на правах людини, у сферах стратегічного планування, бюджетування, реалізації, моніторингу та оцінки державної регіональної політики.
11. Під час підготовки фахівців публічної служби враховувати гендерну складову та здійснювати моніторинг виконання Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад (Постанови КМУ № 106 від 6 лютого 2019 року).
12. Внести зміни до Положення про діяльність Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання та протидії домашньому насильству та протидії торгівлі людьми (Постанова КМУ від 05.09.2007 р. № 1087) щодо перегляду функціональних обов'язків, завдань та діяльності консультативно-дорадчих органів (Координаційних рад) з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та торгівлі людьми на регіональному та місцевому рівні, а також щодо розширення кола суб'єктів, які залучені до такої діяльності.
13. Налагодити ефективну взаємодію всіх суб'єктів інституційного механізму забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: уповноважених осіб (координаторів) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, відповідальних структурних підрозділів, радників керівників з гендерних питань та консультативно дорадчих органів.

14. Під час формування та реалізації політики у всіх сферах життя суспільства на регіональному та місцевому рівні залучати потенціал гендерних центрів та наукових установ, міжнародних та громадських організацій, що працюють у сфері гендерної рівності.
15. Забезпечити підвищення ефективності та результативності використання бюджетних коштів шляхом аналізу витрат у відповідних сферах діяльності головних розпорядників бюджетних коштів шляхом впровадження у бюджетний процес гендерно-орієнтованого підходу.

III. Посилення запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі:

16. Забезпечити координацію та взаємодію суб'єктів у сфері протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі шляхом ефективної діяльності консультативно-дорадчих органів (Координаційних рад) з питань сім'ї, гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству та торгівлі людьми на регіональному та місцевому рівні.
17. Забезпечити доступність та якість надання послуг постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі через реалізацію субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (відповідно до постанови КМУ від 21 квітня 2021 № 398).
18. Затвердити стандарти надання соціальних послуг особам постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі відповідно до їх потреб.
19. Визначити потреби територіальних громад у забезпеченні фахівцями із соціальної роботи та психологами, утворенні спеціалізованих служб та закладів підтримки постраждалих осіб.
20. Забезпечити продовження підготовки працівників системи правосуддя стосовно розгляду справ з питань протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.
21. Розробити методiku щодо врахування положень національного законодавства у сфері протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на рівні територіальних громад.
22. Підвищити роль та ефективність роботи урядової „гарячої лінії” 15-47 та Національної гарячої лінії з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації 0 800 500 335 (з мобільного або стаціонарного) або 116 123 (з мобільного).

23. В рамках організації та проведення міжнародної акції «16 днів проти насильства» забезпечити організацію та проведення комунікаційних заходів на регіональному та місцевому рівнях.

IV. Забезпечення виконання міжнародних зобов'язань з гендерної рівності:

24. На місцевому рівні забезпечити виконання зобов'язань, які взяла Україна в рамках міжнародного «Партнерства Біарріц» в сферах розвитку безбар'єрного публічного простору, дружнього до сімей з дітьми та маломобільних груп населення; навчання дітей принципів рівності жінок і чоловіків; запобігання насильству; зменшення розриву в оплаті праці жінок і чоловіків; створення більших можливостей для чоловіків піклуватися про дітей.

25. Організація та проведення заходів на регіональному та місцевому рівнях спрямованих на підтримку ратифікації Стамбульської Конвенції (Конвенція Ради Європи “Про запобігання та протидію насильству щодо жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами”).

26. Залучити міжнародну технічну допомогу для налагодження процесів підписання Європейської хартії рівності жінок і чоловіків (Хартії рівності), розробки Планів дій для впровадження Хартії рівності на місцевому рівні.